

Tijdens de jaarlijkse plenaire bijeenkomst van medewerkers van bancaire bedrijfshistorische afdelingen op 28 maart 2008 in Weesp is de mogelijkheid besproken van een vereniging van bedrijven die naast hun hoofdactiviteit een collectie van historische archieven en museale objecten beheren.

De achtergrond daarvan is de geïsoleerde positie waarin bedrijfshistorische afdelingen vaak verkeren. Binnen het eigen bedrijf worden zij meestal als een vreemde eend in de bijt beschouwd. Onderling verhouden bedrijfshistorische afdelingen zich tot elkaar als eilandjes: elke afdeling beheert de eigen geschiedenis en niet zelden wordt op verschillende plaatsen het wiel uitgevonden op het terrein van bijvoorbeeld IT, fotografie etc.

Wij zien op drie niveaus lacunes die een dergelijke vereniging zou kunnen verhelpen:

- op inhoudelijk vlak, bijvoorbeeld als kennisbank op het gebied van beheer & behoud, auteursrecht, publicaties, tentoonstellingen, IT-kwesties enz., maar ook uitwisseling van tips over goede leveranciers (bv. fotografen), gezamenlijke inkoop en restauratie.
- de bedrijfshistorische afdelingen tot elkaar brengen: brancheversterking door bevordering van de samenwerking, dmv. lezingen, excursies, bedrijfsbezoeken, gezamenlijke projecten zoals tentoonstellingen en publicaties etc.
- publiciteit en vertegenwoordiging naar buiten, platform- en brugfunctie naar publiek, culturele sector en politiek

Daarmee zou deze organisatie goed vergelijkbaar zijn met het VBCN, de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland (<http://www.vbcn.nl>). Bij bestaande organisaties (bv. de Stichting Bedrijfsgeschiedenis of de NVBA) vinden wij niet

wat ons voor ogen staat. Het gaat ons niet om individuele vertegenwoordiging, maar om de bedrijfshistorische afdelingen, die niet alleen verantwoordelijk zijn voor archieven, maar ook voor (kunst)objecten en zo tevens een museale functie hebben of ambiëren. Daarnaast publiceren en/of exposeren bedrijfshistorische afdelingen met enige regelmaat en vormt het bedrijfsleven een bijzondere omgeving voor een historische afdeling. Deze specifieke combinatie vinden wij niet terug bij bestaande organisaties.

Bedrijven van enige omvang met een historische collectie en beheerder kunnen lid van de organisatie worden. De frequentie of de schaal van de ontplooidde activiteiten spelen geen rol; voor beginnende afdelingen zowel als voor 'oude rotten' moet plaats zijn binnen de vereniging.

Om eventuele misverstanden te voorkomen: weliswaar is het idee ontstaan in financieel-historische kring, maar de vereniging zal openstaan voor alle typen bedrijven. Individueel lidmaatschap moet echter ook mogelijk zijn.

Tijdens de bijeenkomst van maart 2008 werd een projectgroep samengesteld: Jaap-Jan Mobron, Ton de Graaf en Ries Roowaan (ABN AMRO), Ingrid Elferink (ING), Cherelt Kroeze (Euronext) en Piet Geljon (op persoonlijke titel).

Deze projectgroep heeft de volgende activiteiten ontwikkeld:

1. in september is met een vertegenwoordiger van Erfgoed Nederland van gedachten gewisseld over de mogelijkheden en onmogelijkheden van een (op te richten) vereniging van bedrijfshistorische afdelingen; tevens is gesproken over eventuele samenwerking - in welke vorm dan ook - met Erfgoed Nederland.
2. op dezelfde dag is een bestuurslid van de VBCN uitgenodigd om van haar ervaringen verslag te doen.

3. vervolgens is een begin gemaakt met bedrijvenbezoeken.

Bedrijvenbezoeken:

1. in juli is het Bedrijfshistorisch centrum van Sara Lee in Utrecht bezocht. Peter Glebbeek, het hoofd van het BHC, heeft interesse getoond.
2. in september is Saan bezocht. Ad Saan, contactpersoon van het Saan-museum, heeft eveneens interesse.
3. verdere bedrijfsbezoeken staan op de agenda.

Jaap-Jan Mobron

Ries Roowaan